

СОВЕТ
СРЕДНЕКОРСИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Молодежная, д. 13, д. Средняя Корса,
Арский муниципальный район, 422024

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРТА КУРСА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Яшьләр ур, 13 йорт, Урта Курса авылы,
Арча муниципаль районы, 422024

Тел. (84366) 53-4-32, факс (84366) 53-4-32. E-mail: Skor.Ars@tatar.ru

Урта Курса авыл жирлеге Советы КАРАРЫ

« 21 » декабрь 2018 ел

№ 78

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында» Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законга, «Муниципаль хезмәт турында» 2013 елның 25 июнәндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексына нигезләнәп, Урта Курса авыл жирлеге Советыкара бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга.

2. 2015 елның 31 мартындагы 100 номерлы карар (2016 елның 19 мартындагы 6 номерлы, 2017 елның 11 гыйнварындагы 1 номерлы, 2017 елның 11 августындагы 28 номерлы, 2017 елның 18 декабрәндәге 50 номерлы карарлар белән) белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) яисә Арча муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Урта Курса авыл жирлеге башлыгы

Р.Р. Вафина

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Урта Курса авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегенә.

1.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Урта Курса авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә муниципаль хезмәткәр өчен салым чыганагы булып тора, яллаучының вәкаләтләрен яллаучы вәкилен (эш бирүче) аның исемнән башкара.

1.3. Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) Урта Курса авыл җирлегенә башлыгы, Урта Курса авыл җирлегенә Башкарма комитеты җитәкчесенә яисә яллаучының (эш бирүченең) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

1.4. Муниципаль хезмәт Урта Курса авыл җирлегенә җирле үзидарә органнарында штатлы урыннарда гамәлгә ашырыла.

1.5. Сайлап куелган муниципаль вазыйфада башкарыла торган эшчәнлек муниципаль хезмәт булып тормый.

1.6. Урта Курса авыл җирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясенең Конституциясенең, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә, Татарстан Республикасы Конституциясенең, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Урта Курса авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставы, әлегә Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар белән гамәлгә ашырыла.

1.5. Урта Курса авыл җирлегенә муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба - муниципаль хезмәткәр) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

2. Муниципаль хезмәткәрләр

2.1. Муниципаль хезмәткәр - шәһәр җирлегенә җирле бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата карап тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы турында Татарстан Республикасы законнары һәм законнары нигезендә Устав, әлегә Нигезләмә, башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждандан.

2.2. Җирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләренә сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкаручылар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

1) кеше һәм гражданның хокукларының һәм ирекләренә өстенлегенә;

2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез керүе һәм аны жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга тигез булуы;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы;

4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегә турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге;

6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданның белән үзара хезмәттәшлек;

7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;

8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;

9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең җаваплылыгы;

10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

4. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны, аларны пенсия белән тәмин итүне дә кертеп, шәһәр жирлегенә жирле бюджеты акчалары исәбеннән, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләргә тәмин итүгә бәйлә башка чыгымнар, әгәр федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы билгеләнмәгән булса, гәмәлгә ашырыла.

5. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында «Урта Курса авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә төзелә торган вазыйфа, ул жирле үзидарә органы яисә муниципаль вазыйфа биләүче зат вәкәләтләренәң үтәләшен тәмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына кушымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

5.3. Жирле үзидарә органының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

6. Муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе

6.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;

2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;

4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

7.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлешә буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә.

7.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен югары белем яисә урта һөнәри белем булу;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы.

3) һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә:

Россия Федерациясе Конституциясен, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законны, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законны, Татарстан Республикасы Конституциясен, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, әлегә Кодексны, «Урта Курса авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставын, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаи бурычларын, хезмәтне саклауның норматив таләпләрен һәм янгынга каршы иминлек кагыйдәләрен, тиешле муниципаль органда эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәүгә карата барлык вазыйфалар төркемнәре өчен кулланыла торган башка норматив хокукий актларны белү;

хезмәт мәгълүматы белән эшләү өлкәсендә белем һәм күнекмәләр, эш башкару һәм эшлекле аралашу нигезләре - вазыйфаларның югары, төп, әйдәүче һәм өлкән төркемнәре өчен;

- муниципаль хезмәтнең югары һәм төп вазыйфалары буенча - мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә дөүләт сәясәтенең хокукий аспектларын, программа документларын һәм приоритетларын, халыкка һәм оешмаларга мәгълүмати-коммуникация технологияләрен, аппарат һәм программа тәэминатын куллану юлы белән дөүләт хезмәтләрен күрсәтү өлкәсендә хокукий аспектларны, ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләрен, мәгълүмати иминлекне тәэмин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләрен, проект идарәсе нигезләрен куллануны да кертеп, жирле үзидарә органнарында мәгълүмати-коммуникация технологияләрен, аппарат һәм программа тәэминатын куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен белү; жирле үзидарә органнарында заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, мәгълүмати-коммуникация урнаштыру, телекоммуникацион челтәрләр, шул исәптән почта белән идарә итү системалары, электрон системалар, мәгълүмат системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмати-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат системалары, мәгълүмат-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат-коммуникация системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү системалары, мәгълүмат системалары белән идарә итү өлкәсендә стратегик планлаштыру һәм идарә итү күнекмәләре;

- муниципаль хезмәтнең әйдәүче, өлкән һәм кече вазыйфалары буенча - аппарат һәм программа тәэминаты, жирле үзидарә органнарында заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллануның мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре, мәгълүмати куркынычсызлыкны тәэмин итү өлкәсендә ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләреннән, гомуми сораулардан файдалануны кертеп; мәгълүмати-телекоммуникация челтәрләре, шул исәптән Интернет челтәре, операция системалары, электрон почта белән идарә итү, текст мөхәррирлегендә, электрон таблицалар белән, презентацияләр эзерләү, электрон документларда график объектларны файдалану, мәгълүматлар базасы белән компьютерның эчке һәм периферия жайланмалары белән эшләү күнекмәләре;

4) әйдәүче, өлкән һәм кече төркемнәрнең муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

5) муниципаль хезмэт стажын билгелэгэндә шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнәрнең дәүләт граждән хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

5.1. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә, әлегә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына шушы белгечлек буенча эш чорлары, әлегә юнәлеш буенча граждән (муниципаль хезмәткәрләргә) мәгариф турында һәм (яисә) әлегә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация турында документ алганнан соң эзерлек чорлары кертелә.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралмаган очракта, күрсәтелгән стажга белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр алган граждәнның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чорлары кертелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә торган дәрәжәдәгә һөнәри белем турында документ алганнан соң кертелә.

6. контракт буенча билгеләнүче Урта Курса авыл жирлегә башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр белән кимендә биш ел идарә эшчәнлегә тәҗрибәсе булу билгеләнә. Әлегә өлештә житәкче, оешма житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган вазыйфаларында, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләренә вазыйфаларында эшләү идарәчелек эшчәнлегә дигәндә аңлашыла. контракт буенча билгеләнә торган жирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга карата өстәмә таләпләр шулай ук муниципаль берәмлек уставында да билгеләнергә мөмкин.

7. Аерыклы белгеч яисә магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел эчендә муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча бер ел эш стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнә.

8. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

8.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хақы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән төрлестә алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукын да кертәп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне кертәп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

8.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Урта Курса авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокукы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса.

9. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

9.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, «Урта Курса авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.

4) җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мөһлүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мөһлүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәләмәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрне фаш итмәскә;

7) дүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенең үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрне билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

8.1) үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен Россия Федерациясе субъектларының дүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу көнендә яисә чит ил гражданлыгы алынган көндә чит ил дүләте гражданлыгын сатып алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

9.2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенәң федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлегә йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлегә йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлегә йөкләмәнең житәкчәсе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлегә йөкләмәне биргән очракта, житәкчә Россия Федерациясә законнары нигезендә җаваплы була.

10. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

10.1. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы җәзага хөкөм итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга яисә аны үтүгә комачаулый торган авыру булу;

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлегә вазыйфаи затка контрольлек итү белән бәйлә булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсенәң контроле белән бәйлә булса, якин туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сәңелләр, шулай ук ир белән хатынның туганнары, ата-аналары һәм балалары) җирле администрацияне житәкли торган муниципаль берәмлек башлыгы белән;

6) Россия Федерациясә гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булу, чит дәүләт гражданлыгы алу йә аның яшәү хокукын яисә Россия Федерациясә гражданының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясә гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) чит дәүләт (чит дәүләтләр) гражданлыгы булу, моңа муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очраклар керми, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаят бирү өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикаят белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә гражданның Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карарына шикаят белдерелмәгән дип танылган гражданның күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) карар буенча шикаят белдерелмәгән булса).

10.2. Граждандан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль берәмлек башлыгы белән контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләп тора алмый (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук бертуганнар, сеңелләр, ата-аналар, ир белән хатын һәм балалар) муниципаль берәмлек башлыгы белән.

10.3. Граждандан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә алына алмый;

10.4. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тапшыра алмый.

11. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

11.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) түбәндәге очрактарда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләргә:

а) Россия Федерациясе дөүләт вазыйфасына йә Татарстан Республикасы дөүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дөүләт хезмәт вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

2) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә, коммерциячел оешма идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш; һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, идарәдә түләүсез нигездә катнашуга; муниципаль берәмлекнең уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы (муниципаль берәмлек уставында каралган), муниципаль берәмлекнең уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы) һәм муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы) орган уставында (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы) орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эшсез булмаган оешмалар, бакчачылык, яшелчәчелек, кулланучылар кооперативлары, ширкәтләре эшчәнлегеннән тыш; күрсәтелгән коммерциягә карамаган оешмалар идарәсендә түләүсез нигездә катнашуга; күрсәтелгән идарә органнарында (сәяси партиядән һәм һөнәри берлек органында, шул исәптән сайланулы союздан тыш) катнашуга, шул исәптән муниципаль берәмлекнең сайлау органы аппаратында төзелгән сайлау органында,

жирле үзидарэ органының сайланулы, муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларыннан тыш) уставында (муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган тәртиптә карала органы тарафыннан каралган хокукларны гамәлгә ашыручы органнар вәкилләклә органнары тарафыннан каралган хокукларны алучылар капиталында (яисә муниципаль берәмлек уставта каралган бурычларны гамәлгә ашыручы органнар капиталында каралган бурычларны гамәлгә ашыручы органнар тарафыннан каралган хокукларны алучы) эгъзалардан тыш) устав тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тәкъдим ителгән оешмалар (яисә муниципаль берәмлек уставында (яисә муниципаль берәмлек уставында (яисә башка оешмалар) тарафыннан каралган хокукларыннан тыш) тарафыннан билгеләнгән

3) жирле үзидарэ органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, турыдан-туры аңа буйсынган яисә контрольдә булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә өченчә зат эшләре буенча вәкил булырга;

4) вазыйфаи урыны белән бәйлә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарэ органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясә Граждан кодексында билгеләнгән очрактар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә жирле үзидарэ органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дөүләтләрнең дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарэ органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларыннан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

8) жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами әйтәлмәләрне, фикерләрне һәм бәяләүне, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, жибәрәргә;

9) муниципаль берәмлек башлығының язма рәхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар белән хезмәттәшлек итү аның вазыйфаи бурычларына керсә, чит дөүләтләрнең, халыкара оешмаларның, бүләкләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш), сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (сәяси партияләрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясә өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерәргә;

12) жирле үзидарэ органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны төзәргә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм граждандыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана торган түләүле эшчәнлек Районның жирле үзидарә органы җитәкчесенәң язма рәхсәтеннән башка шөгыльләнергә.

11.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Поселение башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокукы түгел. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм граждандыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса. Әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, жирлекнең башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр идарә, попечительлек яисә күзәтү советлары, коммерциягә карамаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре органнары составына керергә хокуксыз.

11.3. Әгәр керемне кыйммәтле кәгазьләр, акцияләр (оешмаларның устав капиталларында катнашу өлешләре) китерә торган контракт буенча Поселения Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә ия булу мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булса, ул үзенә караган әлеге кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (оешмаларның устав капиталларында катнашу өлешләрен) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

11.4. Граждани муниципаль хезмәттән эштән чыгарылганнан соң, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган конфиденциаль характердагы белешмәләргә яисә хезмәт мәгълүматын оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокукы түгел.

11.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждани муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда оешманың граждандык-хокукый шартнамәсе шартларында эшне биләргә һәм (яисә) үтәргә хокуксыз, әгәр муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, әлеге оешмада граждандык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокукы түгел.

12. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу

12.1. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) гражданнының, оешмаларның, оешмаларның, Россия Федерациясенәң, Татарстан Республикасының, муниципаль

берәмлекнең законлы мәнфәгатьләренә зыян китерергә сәләтле гражданның, оешмаларның, жәмгыятьнең, муниципаль берәмлекнең шәхси кызыксынуы һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килә яисә килеп чыгарга мөмкин булган һәм шул ук вакытта аның вазыйфаи (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм берсүзсез үтәвенә йогынты ясый торган яисә йогынты ясарга мөмкин булган хәл аңлашыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы дигәндә, вазыйфаи бурычларын үтәгәндә, муниципаль хезмәткәрләргә акча, башка мөлкәт, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә керемнәр, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә нинди дә булса файда (өстенлекләр), һәм (яисә) аның белән якин туганлыкта яисә аның белән якин мөнәсәбәттә торучы затлар (ата-аналар, хатыннар, балалар, бертуганнар, сеңелләр, сеңелләр, ата-аналар, ата-аналар, балалар балалары), муниципаль хезмәткәрләр, һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә яисә якин мөнәсәбәтләрдә торучы затлар булган гражданныр яисә оешмалар тарафыннан керемнәр алу мөмкинлегенә аңлашыла.

12.3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу мәнфәгатьләр конфликтын ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урынын үзгәрдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтын килеп чыгуга сәбәпче булган вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнчә үк торырга мөмкин.

12.4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) мәнфәгатьләр конфликтна китергән яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

12.5. Мәнфәгатьләр конфликтын ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12.6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлегә муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чараларын күрергә тиеш.

12.7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу буенча чаралар муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12.8. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлегә муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чараларын күрергә тиеш.

12.4. Жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу өчен муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу комиссиясә төзелергә мөмкин.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

13.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

- 1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
- 2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнырга карата ялгышлык эшләмәскә;
- 3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;
- 4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тоту;
- 5) гражданныр белән эш итүдә тәзәтмәләр күрсәтергә;
- 6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакий горәф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтү;
- 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренә мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;
- 9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

13.2. Житәкчә булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләне:

- 1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәмин итә торган эш шартлары;
- 2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуға хокук;
- 3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дэвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәмин итә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәтә күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү;
- 6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дәүләт иминләштерүе;
- 7) муниципаль хезмәткәрләренә муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлеләген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;
- 8) федераль законнарда билгеләнгән очрақларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә бетерелүгә йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Арча муниципаль районының Урта Курса авыл жирлегә Татарстан Республикасы һәм уставы нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткә керү

15.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган 18 яшькә җиткән гражданның муниципаль хезмәткә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда муниципаль хезмәткә бәйлә чикләүләр буларак керергә хокуклы.

15.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә җенесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, иҗтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәренә һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка хәлләргә карап, турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

15.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) мәгариф турында документ;

6) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш, мәҗбүри пенсия иминиятенә иминият таныклыгы;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) өлеге Нигезләмәнең 19.1 статьясында каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

10) үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр - тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дегъва кылучы гражданның өчен. Күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла;

15.4. Өлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

15.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

15.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

15.7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә конкурс нәтижәләре буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына керешкән граждән контракт тәзи. Әлеге вазыйфаны контракт буенча биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнә торган зат белән контрактны тәзү һәм өзү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контрактның типик рәвешә контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типик рәвешә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексына кушымта белән билгеләнгән.

15.8. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең боерыгы белән рәсмиләштерелә.

15.9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып эшкә алуучының һәм муниципаль хезмәткәрнең вәкиле тора.

15.10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын биру тәртибе һәм рәвешә муниципаль берәмлек башлығы тарафыннан раслана.

16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

16.1. Арча муниципаль районында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсә тәзегәндә конкурс башланырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылуучыларның һөнәри дәрәжәсә, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәвә бәяләнә.

16.1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе Арча муниципаль районы Советы кабул итә торган муниципаль хокукый акт белән билгеләнә. Конкурсны уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы белешмәләрне, шулай ук конкурс үткәрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмәт шартнамәсә проектын бастырып чыгаруны күздә тотарга тиеш. Арча муниципаль районында конкурс комиссиясә әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе Арча муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнә. Жирлектә, шәһәр округында урнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыру йөкләнә торган жирле администрациянең территориаль органы житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрелгән очракта, муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясен тәзү тәртибе әлеге авыл торак пунктларының һәрберсендә граждәннар жыены тарафыннан күрсәтелгән кандидатураларны аның әгъзалары санына кертүне күздә тотарга тиеш.

16.1.2. Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) хезмәт шартнамәсә тәзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясә тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

17. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү

17.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

17.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр тестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;
- 2) 60 яшькә житкән;
- 3) йөклә хатыннар;
- 4) йөкләлек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнче отпускта булуучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләргә отпусктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсә (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

17.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне үз эшләрәндә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ә кирәкле очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижеләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижеләрен чыгарганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

17.4. Аттестация нәтижеләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне аларның эштә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына төшерү турында аттестацияләү көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һөнәри белем алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләрне жиберү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин.

17.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын түбәнәйтү яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкин булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә, биләгән вазыйфасына аттестация нәтижеләре белән расланган квалификациясе жетәрлек булмау сәбәпле, аны муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шушы аттестация нәтижеләре буенча вазыйфасында түбәнәйтү рәхсәт ителми.

17.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижеләренә суд тәртибәндә шикаятъ бирергә хокуклы.

17.7. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткөрү турындагы Типов нигезләмә нигезәндә Татарстан Республикасы Законына кушымта нигезәндә муниципаль хокукий акт белән раслана.

18. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

18.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар кушып бирелә.

18.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дэвамьнда саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңгы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

18.3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органын юкка чыгарганда, аның шәхси эше жирле үзидарәнең ликвидлаштырылган органы яисә аларның хокук варисларына функцияләр тапшырылган жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла.

18.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дэүлэт граждән хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тэртиптә гамэлгә ашырыла.

19. Муниципаль берәмлектәге муниципаль хезмәткәрләр реестры

19.1. Арча муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

19.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан чыгарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган яисә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кергән суд карары белән үлгән дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр

реестрыннан үлгән (һәлак булган) көннең иртәгесе яисә суд карары законлы көченә кергән көннең иртәгесе көнөндә төшереп калдырыла.

20. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

20.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

20.2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм форма буенча белешмәләр тапшырырга тиеш.

20.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп тору аларның керемнәренә "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законда һәм "Дөүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлегә бүлек нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дөүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

20.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр фондларына, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләренең (кертелмәренең) турыдан-туры яисә читләтеп рәвешендә жыю өчен белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

20.6. Муниципаль хезмәткәрләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлегә белешмәләрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы булалар.

20.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшыру йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

20.8. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданныр тарафыннан бирелә торган белешмәләренең дәрәсләген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданныр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти

характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чыгарылган һәм туюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәүне дөгьвалаучы гражданныр тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, «Коррупциягә каршы гамәлләр турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән бурычларның үтәлешен тикшерү, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

20.9. Контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучы гражданныр һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына белешмәләр тапшыра.

20.10. Муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләр җирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яисә) массакуләм мәгълүмат чараларын муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

21. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

21.1. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы гражданин, муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган күрсәткечләрне урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләрне түбәндәгеләр тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучы гражданин - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очраklarыннан тыш.

21.2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы гражданныр тарафыннан, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дө соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

21.3. Эшкә алуының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкөртө, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәмин ителеше муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

22.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;
- 4) ай саен акчалата бүләкләү;
- 5) сыйныф чины өчен айлык өстәмәләр;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

22.3. Муниципаль хокукый актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

- 1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;
- 2) төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза уздыру, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләнә торган түләү;
- 3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
- 4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

22.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен законнар нигезендә хезмәт хақына айлык өстәмә түләү билгеләнә.

2.5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Урта Курса авыл жирлегә Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәрне үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыklar өчен түбәндәге төр бүләкләүләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Устав һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүләрнең бүтән төрләре.

23.2. Муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү өчен түбәндәгеләр нигез була:

- муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләренә үрнәк рәвештә үтәү;
- дөвамлы һәм тел тидермәслек хезмәт;
- аеруча мөһим һәм катлаулылык биремнәрен үтәү;
- юбилей даталары;
- хезмәттә башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вәкаләтләрен тиешенчә үтәве аларны сыйфатлы һәм вакытында башкаруны, ижади якин килүне һәм муниципаль

берәмлекнең жирле үзидарә органнары эшенең нәтижелелеген тәэмин итә торган инициатива күрсәтүне аңлата.

Хезмәтнең риясызлыгы бүләкләүне рәсмиләштерү датасына дисциплинар түләтүләр булмау белән билгеләнә.

Биремнең мөһимлеге һәм катлаулылыгы һәр конкрет очракта әлеге мәсьәләне хәл итү компетенциясенә кәргән орган җитәкчесе тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү турындагы мәсьәлә муниципаль берәмлек башлыгы, жирле үзидарә органы җитәкчесе тарафыннан карала, аңа буйсынуда муниципаль хезмәткәр тора.

Бүләкләүләр куллану турындагы үтенечнамә нигезле булырга, хезмәткәрнең жирле үзидарә органнары алдында торган бурычларны хәл итүдә катнашу дәрәжәсен, хезмәткәрнең һөнәри осталыгы һәм оештыру сәләте булуын чагылдырырга тиеш.

Үтенечнамә муниципаль хезмәткәргә турыдан-туры буйсынган җитәкче белән килештерелә.

Муниципаль хезмәткәргә шулай ук муниципаль берәмлек башлыгы урынбасары, муниципаль хезмәткәр буйсынган муниципаль берәмлек башкарма комитеты җитәкчесе дә рәхмәт белдерү хокукына ия.

Бүләкләү хокукый акт дип игълан ителә, хезмәткәргә җиткерелә һәм хезмәт кенәгәсенә һәм муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә (акчалата бүләкләүләрдән тыш) кертелә.

Хокукый актта муниципаль хезмәткәрнең нәкъ менә нинди казанышлары өчен бүләкләнүе һәм нинди бүләкләүләр кулланылуы турында белешмәләр булырга тиеш.

Бүләкләргә чыгымнар һәм бер тапкыр бирелә торган акчалата түләүләр хезмәт өчен түләү фонды хисабына башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрне бүләкләүгә материаллар - Мактау грамотасы белән муниципаль берәмлек башлыгына, жирле үзидарә органы җитәкчесенә, юбилеена бер ай кала, бүләкләүнең башка төрләренә - тиешле вакыйга башланганчы 2 атнадан да соңга калмыйча тапшырыла.

24. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

24.1. Дисциплинар гамәл кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар түләтүләр кулланырга хокуклы:

1) кисәтү;

2) шәлтә;

3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

24.2. Дисциплинар гаеп кылуны рәхсәт иткән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер айдан да артмаган) булырга мөмкин, карар кабул итүгә кадәр аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәлә, акчалата эчтәлеген саклап калып, вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерелде. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

24.3. Дисциплинар түләтүләренә куллану һәм бетерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

25. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы чикләүләренә һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

25.1. Муниципаль хезмәткәрләргә “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турында”гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы көрәш турында”гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләренә үтәмәгән өчен, әлеге Нигезләмәнең 24 статьясында каралган түләтүләр җайга салына.

25.2. Түлөөлөрне куллану һәм алу муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексының 33 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

25.3. Түлөөгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрлөргә шикаять бирелергә мөмкин.

25.4. Муниципаль хезмәткәргә ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләүләр куллану турындагы белешмәләр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

26. Муниципаль хезмәт стажы

Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылыгына) кертелә торган эш чорлары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән җайга салына.

27. Муниципаль хезмәткәрне эштән җибәрү

27.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтөлөгән саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

27.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

27.3. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылыгы белән бирелә.

27.4. Ел саен өстәмә түләүле яллар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексында каралган очрақларда бирелә. Тиешле еллар эшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылыгы 40 календарь көннән арта алмый. Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылыгы өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә. Нормалаштырылмаган хезмәт көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук федераль законда каралган башка очрақларда бирелә торган еллык өстәмә түләүле отпуск өлегә өлештә каралган еллык төп түләүле отпусктан тыш бирелә.

27.5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләр буенча бирелә, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлыгы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

27.6. Хезмәткәрнең язма гаризасы буенча муниципаль хезмәткәргә яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән бер елдан да артык булмаган дәвамлылыктагы акчалата түләүдән башка отпуск бирелергә мөмкин.

27.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата түләүне сакламыйча отпуск бирелә.

28. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

28.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезлөрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча түбөндөгә очрақларда өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе граждандыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт граждандыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булу, чит дәүләт граждандыгы алу йөз аның яшәү хокукын яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил граждандыгы булган Россия Федерациясе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) муниципаль хезмәткә һәм федераль законда билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү.

4) дисквалификация рәвешендә административ жөзә куллану;

28.2. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

29. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү

Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү шартлары «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Урта Курса авыл жирлегендә кадрлар эше үз эченә ала:

30.1. муниципаль хезмэт Вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составы булдыру;

30.2. Муниципаль хезмэт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәргә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

30.3. Муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмэт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмэт вазыйфасында биләгән вазыйфадан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

30.4. муниципаль хезмәткәрләргә хезмэт кенәгәләрен алып бару;

30.5. муниципаль хезмәткәрләргә шәхси эшләрен федераль законда, әлеге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә алып бару;

30.6. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

30.7. муниципаль хезмәткәрләргә хезмэт таныкчыларын рәсмиләштерү һәм бирү;

30.8. муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләргә кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;

30.9. муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;

30.10. Кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аны нәтижәле файдалану;

30.11. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләргә һәм башка белешмәләргә дәрәжәләнгән тикшерүне оештыруга, шулай ук дәүләт серен тәшкит иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рөхсәт бирүне рәсмиләштерүгә;

30.12. муниципаль хезмәткәрләргә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә тикшерүне оештыру, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 13

статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйлә чикләүләре үтәү;

30.13. муниципаль хезмәтнең хокукый һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәргә консультация бирү;

30.14. Кадрлар эшенең хезмәт законнарында һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында билгеләнә торган башка мәсьәләләрен хәл итү.

31. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре

31.1. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре - муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча бурычларын үтәвенә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы рәвештә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кирәкле мәгълүмат.

31.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси белешмәләре Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән шәхси белешмәләр өлкәсендәге Россия Федерациясе законнары нигезендә эшкәртелергә тиеш.

32. Муниципаль хезмәтне үстерү программасы

Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүнең жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана торган программасы белән тәэмин ителә.